

Profil

Fair Trees i den danske og europæiske juletræsproduktion

Af Lars Bo Pedersen

Kogleplukker i toppen af 30 meter højt træ. Tre karabiner sikrer klatringen.

Flere juletræsproducenter tilslutter sig Fair Trees, der med dansk afsæt har vundet ind på både det danske og europæiske marked. Fair Trees er ikke en certificering, men et koncept, hvor der udvises stort hensyn til miljø og arbejdsvilkår. Det er Bols Planteskole, der står bag hele udviklingen af konceptet, som de seneste år har været dygtigt markedsført og intenst debatteret.

Bols planteskole – firmaet bag

Bols Forstplanteskole er mere end 20 år gammel og ledes af Marianne og Lars Bols

(Nåledrys 71). I begyndelsen producerede Bols Forstplanteskole selv planter via almindelig planteskoledrift. Nu er produktionen anderledes og langt mere alsidig:

- Frøhøst- og frøimport fra Georgien samt salg af frø
- Lønproduktion af planter hos andre planteskoler
- Efterfølgende salg af planter og handel med planter, bl.a. græs samt allé- og frugttræer
- Anlægsarbejde og rådgivning
- Produktion af juletræer herunder produktion af Fair Trees
- Handel med juletræer herunder Fair Trees
- Mindre produktion af planter

Der er således tale om mangeartede aktiviteter på Bols Forstplanteskole med et stærkt afsæt i det grønne. I juletræssammenhæng er Bols Forstplanteskole herhjemme næsten blevet synonym med Fair Trees. Fair Trees konceptet blev udviklet i 2007, hvor planteskolen også introducerede konceptet.

Frøet

I dag står Bols Forstplanteskole for tæt ved 20 % af markedet for nordmannsgranfrø fra Georgien. Bols Forstplanteskole har indsamlingstilladelse til afdelingerne 13, 19 og 28 i Tlugi skovpart, Ambrolauri skovdistrikt. De har sikret sig

en årlig høst af kvalitetsfrø på 3 – 5 tons frø med en tilladelse til at høste op til 16 tons. Frøet høstes og klænges i Georgien og kommer til Danmark omkring juletid eller i begyndelsen af januar – februar. Under hele frøhøsten er der danske faguddannede firmarepræsentanter tilstede, der sikrer, at frøet bliver høstet inden for de afgrænsede afdelinger. Når frøet kommer til Danmark bliver det egenhændigt opbevaret og kontrolleret af eksterne laboratorier. Godt og vel et tons frø anvendes til lønproduktion hos en række planteskoler og resten af frøet sælges til planteskoler i ind- og udland. Frøet sælges forbehandlet på basis af en nær tørvægt på 8 %.

Gennem målrettet arbejde de sidste par år er det lykkedes at opnå det røde Ø-mærke, det vil sige en økologisk registrering af frøet, således at der kan produceres økologiske planter. Dette er lidt af en landvinding for den økologiske juletræsproduktion, da man ellers skulle søge om dispensation for brugen af konventionelt frø. I Danmark kræves det, at hele kæden fra frø til træ er økologisk for at det endelige salgsklare juletræ, kan kaldes

Fair Trees med mærkekat.

økologisk. Så der er nu skabt basis for, at planteskoler kan kaste sig over en økologisk planteproduktion. Frøet kan anvendes både til økologisk og konventionel produktion.

Frøet sælges kun gennem Fair Trees Georgia LLC og Fair Seed. Frøhøsten færdigbehandles pt. lokalt og er dermed i bedste Fair Trade regi med til at skabe arbejdspladser i Georgien, men det overvejes alligevel om frøet skal hjemtages som kogler og videreforarbejdes i Danmark.

Den sociale ansvarlighed

Der har været rejst en del kritik af arbejdsforholdene for kogleplukkerne i Georgien. Arbejdet med forbedring af kogleplukkernes vilkår tog sin begyndelse i 2007, hvor fonden Bols Xmas Tree Fund blev stiftet. Med Fair Trees og medlemskabet af WTFO, World Fair Trade Organization, i 2010 har Bols Forstplanteskole sat trumf på for at gøre sit for at forbedre arbejdsforholdene for de georgiske kogleplukkere. Her kræves det nemlig, at kogleplukkerne benytter godkendt dansk klatreudstyr, gennemgår et sikkerhedskursus og får en bedre løn og arbejdsforsikring. Tillige støtter Fair Trees en række sociale tiltag, der skal skabe uddannelse og udvikling i kogleplukkernes nærområde.

FORT SIRIO 4 x 4 TIL JULETRÆER

Importør:

**Sønderup Maskinhandel A/S . Hjedsbækvej 464 . 9541 Suldrup . tlf: 98 65 32 55
www.jutrak.dk . e-mail: mail@fbdk.dk**

Tandlægeprofessoren sikrer at al instruktion i tandpleje foregår korrekt.

”Fair-trees etiketten koster 6 kr. og heraf doneres de 5 kr. direkte til velgørende arbejde så som hjælp til forebyggelse af brystkræft, sundhedsformidling og mobile lægekliniker i Ambrolauri regionen. - Lige meget hvordan vi vender og drejer det, så er Georgien Europas fattigste land. Derfor har vi også som juletræsproducenter et ansvar for at både sikkerhed og lønforhold er i orden”, påpeger Marianne Bols.

Fair Trees

Bols Forstplanteskole producerer og sælger selv juletræer og herudover sørger man for en række dyrkningstiltag hos andre producenter. Bols Forstplanteskole tilbyder andre at blive Fair Trees producenter eller forhandlere. Der er en god efterspørgsel på produktet, og i dag forventes det, at der alene i 2011 bliver lagt omkring 650 ha ind under Fair Trees konceptet. Fra 2009 til 2011 har mængden af solgte træer vokset fra ca. 5.500 til omkring 40.000 træer. Den betydelige vækst er bl.a. sket fordi eksisterende juletræer kan sælges som Fair Trees træer, forudsat at der efterplantes planter, der er produceret på Fair seed.

Bols Xmas Tree Fund donerede mobile-lægeklinikker i september 2010. Her bliver en elev scannet for eventuelle sygdomme i skjoldbugskirtlen. Problemer med skjoldbugskirtlen er en hyppig forekomst blandt befolkningen i Ambrolauri.

Marianne Bols og Per Tolshave gennemgår dagens program, samt sikkerhedsprocedurer.

"Jeg tror egentligt, at rigtig mange juletræsproducenter er blevet overraskede over, hvor nemt det er at komme i gang med Fair Trees. Sagen er, at alle kan være med. I al sin væsentlighed handler det om," fremfører planteskoleindehaveren, "at den enkelte juletræsproducent kan tilslutte sig de ti bærende Fair Trade-principper og samtidig er villig til at opfylde en række krav. Det gælder tiltrædelse af producenterklæring, hvor man blandt andet forpligter sig på at overholde gældende overenskomster. Vi har skullet bruge noget tid på at forklare branchen, at du som konventionel juletræsproducent kan blive Fair Trees godkendt fra dag ét, hvis du tilslutter dig de fælles rammer. Det betyder, at du kan sælge eksisterende træer som Fair Trees-juletræer," siger Marianne Bols og fortsætter: "Derefter efterplanter man med planter produceret på Fair Seeds, som er tilgængelige for alle planteskoler".

Det er vigtigt at forstå, at Fair Trees er et koncept og ikke en certificering. "I det ligger, at du fremadrettet er villig til at producere træer, hvor der udvises størst mulig hensyn til miljø og arbejdsvilkår", siger Marianne Bols." For at producere og forhandle Fair Trees tilstræbes følgende:

- Dansk overenskomst skal respekteres
- Forpligtigelse til at producere Fair Trees fremover
- Tiltrædelse af producenterklæring
- GlobalG.A.P. certificering

Mediedækning

Lars og Marianne Bols har aktivt og dygtigt markedsført Fair Trees konceptet. De har to velfungerende hjemmesider, <http://bolsforst.dk/> og <http://www.fairtrees.dk/>, sidstnævnte med link til både "Fairtrade" og "Transparency International", men fremfor alt fortæller hjemmesiden i let forståelige vendinger, hvad Fair Trees handler om.

Producenterklæring, hvor man forpligter sig til:

- Gældende etiske krav (relevant certificering, mindsteløn, alene produktion af Fair Trees nordmannsgran juletræer m.v.)
- Et systematisk kontrolorgan (kontrol af etiske og forretningsmæssige krav, levering af dokumentation m.v.)
- Ordnete leveringsprocesser (leveringsaftaler og Fair Trees etikettering m.v.)
- Fair Trees markedsføring og varemærkebrug (Varemærkebrug aftales med Fair Trees Marketing ApS, som også varetager pressehåndtering m.v.)

ASM

En vifte af muligheder

ASM ØSTERVANG • www.asm-ostervang.dk

Tlf. 98 56 52 50 • Fax 98 56 55 52 • Terndrupvej 28 • Astrup • 9510 Arden

Netmaskine • Hegnsudruller • Plantemaskine: 1- 2- eller 3-rækkes • Pallegaffler
8 m. transportvogn med hydrauliske slidsker • Spidser • 1-armet sprøjtebom

Stærk 1-rækket plantemaskine til plantning i gamle juletræskulturer
– fås nu også som 2-rækket med hydraulisk justerbar rækkeafstand

ASM ØSTERVANG giver dig en bred vifte af muligheder at vælge imellem, indenfor skovbrug, til konkurrencedygtige priser. Du er naturligvis velkommen til at kontakte os, for yderligere oplysning eller for at få tilsendt prospekt.

Kogler Tlugi afdeling 13, høst 2010, Kogler pakket i sække og klar til tørring.

Markedsføringen er bevidst kørt på de etiske sider og på arbejdsmiljøet under kogleplukningen i Georgien. Fair Trees har haft en førende og rimelig mission på dette område, men når pressen forgriber sig på de til tider urimelige og udanske forhold i et fattigt land tæt på Europas yderste grænse, kan historien let blive alt for ensidig og fordrejet. Herved kan "dårlige historier" fra en del af værdikæden sprede sig til hele branchen. Denne opfattelse var fremherskende hos mange danske dyrkere og den Europæiske Juletræsdyrkerforening sidste år, da man mente, at hele branchen risikerede at få et dårligt image. Der er ingen tvivl om, at der er et stigende salg i økologi og god samvittighed. Også fra pressens side.

Til juletræsfældning

Brug den blå maskine – skån dit helbred og bevar dit humør!

- Sparer dig for at stå på hovedet under arbejdet.
- Sparer dine lunger for en masse udstødningssgas.
- Du kan ikke komme til skade ved fældeprocessen.
- Let at bruge – fælder op til 400 træer i timen ved normalt tempo.
- Klipper træer op til 15 cm Ø afhængig af frostgrader.
- Robust og driftssikker – arbejder ved hydraulik.
- Klipper helt ved jorden – kniven tåler jord og sten. Skal ikke files.
- Med hydraulisk træk på hjulene.
- Kræver ikke besværligt sikkerhedstøj.
- 4-takts Honda motor 5,5 hk – ren udstødning og god lydæmpning.
- Minimale omkostninger til drift og vedligeholdelse.
- Snild og handy – nem at komme rundt med.
- Glade brugere har i år 2010 fældet ca. 9 millioner træer med vore maskiner.
- Miljøet spares nu årligt for ca. 1 tons savkædeolie pr. høstdag.

Efter fældning af ca. 10.000 træer har du tjent maskinen ind ved sparet arbejds-løn og ved at sælge den stub du plejer at lade sidde i jorden – og med dit helbred i god behold!

Kom og prøv – lån en video – se vores hjemmeside

Fremstilling og salg:

JØRGEN JENSEN

Sønderbyen 1 . 9510 Arden . Tlf. 98 56 12 89
www.nordmanniana.dk

CE-mærket og brugsmodebeskyttet.

Også god til skrottræer

Afslutning

Bols Planteskole appellerer med Fair Trees til en voksende gruppe af bevidste forbrugere, der gennem køb af Fair Trade produkter - her Fair Trees, får mulighed for at give økonomisk dårligt stillede mennesker noget tilbage. Bols Forstplanteskole understreger også, at Fair Trees giver dig producentfordele gennem ekstra salgsargumenter. "Selvom der doneres en stor andel af etiketprisen pr. træ, får producenten 2-3 Euro mere for sit træ", siger Marianne Bols.

I planteskolen arbejder man på at udbygge Fair Trees ordningen med en GlobalG.A.P. certificering, hvor man så vælger at få en såkaldt 3. audit kontrol. Det vil sige, at kontrollen foretages hvert år af et certificeret firma, der er uafhængig af de implicerede parter.

Fair Trees systemet er i sin vorden, men i dag – fire år senere – tør den midtjyske planteskole godt konstatere, at konceptet er brændt igennem.

